

לחלקו לשני חלקים, ולהחיל חלק היום וחלק לאחר מיתה⁽¹⁴⁵⁾, לכן **מספקא לן אי** כשאמר "מהיום ולאחר מיתה", **תנאה הוי, אי חזרה הוי.**

אבל הכא במתנה, כיון שאפשר לחלקה לשני חלקים, ולתת היום את גוף הנכסים, ולאחר מיתה את פירותיהם, ודאי אם כתב לו "מהיום ולאחר מיתה" **הכי קאמר ליה, גופא קני מהיום, ופירא לאחר מיתה.**

במשנה נחלקו רבי יהודה ורבי יוסי האם צריך לכתוב "מהיום ולאחר מיתה". לדעת רבי יהודה, צריך. ורבי יוסי אומר **אינו צריך.**

הגמרא מבארת את טעמו של רבי יוסי על פי מעשה שהיה:

רבה בר אבוה חלש [חלה], על לגביה [באו לבקר] רב הונא ורב נחמן.

אמר ליה רב הונא לרב נחמן, **בעי מיניה [שאל את רבה בר אבוה] האם הלכה כרבי יוסי, או אין הלכה כרבי יוסי?**

אמר ליה רב נחמן לרב הונא, **טעמיה דרבי יוסי לא ידענא, הלכה איבעי מיניה [את**

טעמו של רבי יוסי אינו יודע, והיאך אשאל על ההלכה]?

אמר ליה, **את בעי מיניה אי הלכה אי לא, וטעמיה, אנא אמינא לך [אתה תשאל את רבה מה ההלכה, ואני אסביר לך את הטעם].**

בעא מיניה [רב נחמן שאל את רבה כמי ההלכה].

אמר ליה רבה לרב נחמן: **הכי אמר רב, הלכה כרבי יוסי⁽¹⁴⁶⁾.**

בתר דנפקן [כשיצאו מלפני רבה], אמר ליה רב הונא לרב נחמן, **היינו טעמיה דרבי יוסי, שאינו צריך לכתוב "מהיום", משום דאמר, זמנו של שטר מוכיח עליו.**

דהינו, הזמן הכתוב בשטר, מוכיח שכונת הנותן לתת את המתנה מאותו זמן. שאם לא כן, וכונתו לתת לאחר מיתה, מדוע כתב זמן בשטר⁽¹⁴⁷⁾?

וכן תניא בברייתא **נמי הכי: רבי יוסי אומר אינו צריך, מפני שזמנו של שטר מוכיח עליו.**

בעא מיניה רבא מרב נחמן: לדעת רבי

145. בירושלמי הקשה, מדוע לא אמרינן אף בגט שכונתו לגרש גופה מהיום ומעשה ידיה יהיו קנויים לה רק לאחר מיתה, כמו בנידון דידן שמקנה לו גוף מהיום ופירות לאחר מיתה? וכתב הירושלמי, דלא מצינו אישה הקנויה לאחד, ומעשה ידיה קנויים לאחר. ועיין ברשב"א, ובמה שכתב בגיטין עב ב.

146. הקשה הרשב"ם, במסכת גיטין (פה ב) תיקן רב לכתוב בגט שכיב מרע "מימא דנן",

לאפוקי מדברי רבי יוסי שאמר "זמנו של שטר מוכיח עליו", ואילו בסוגיין פסק כרבי יוסי? ותירץ, הא דאמר רב "הלכה כרבי יוסי" היינו רק גבי שטר שיש בו קנין ולענין ממון. אך בגיטין שאין בהם קנין, לא פסק כמותו משום חומרא דעריות. ועיין עוד בשטמ"ק בשם הרשב"א. ובהגהות רבי אליעזר משה הורביץ.

147. ולפי זה, דוקא אם צויה הנותן לכתוב זמן בשטר, אזי אמרינן "זמנו של שטר מוכיח עליו".